

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-10-21
meddelad i
Nacka strand

Mål nr P 4477-16

KLAGANDE

EJSelenkonsult AB
Genetikvägen 11 B
756 51 Uppsala

MOTPART

Uppsala kommun
753 75 Uppsala

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut 2016-06-23 i ärende nr 403-3664-16, se bilaga 1

SAKEN

Detaljplan för norra Bäcklösa i Uppsala kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 470892

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 40 E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Uppsala kommun beslutade den 23 februari 2015 att anta detaljplan för Norra Bäcklösa. Beslutet överklagades till länsstyrelsen, som den 14 augusti 2015 beslutade att upphäva beslutet på grund av att hyresgäster inte beretts tillfälle till samråd. Kommunfullmäktige i Uppsala kommun beslutade den 25 april 2016, § 8, att åter anta detaljplan för Norra Bäcklösa efter att planprocessen gjorts om. Syftet med planen är att möjliggöra bebyggelse av 550 bostäder i form av flerfamiljshus, radhus, villor och kedjehus samt att skapa ett nytt parkområde. EJSelenkonsult AB (bolaget) överklagade beslutet till länsstyrelsen, som den 23 juni 2016 avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har yrkat att antagandebeslutet, med ändring av länsstyrelsens beslut, ska upphävas. Bolaget har även yrkat att detaljplanen ändras på så sätt att skyddszon om minst 30 meter runt Natura 2000-området införs, vid poppelallén 50 meter med hänsyn till cinnoberbaggens behov av gamla träd, och att Lokalgatan dras om och förläggs ca 10 meter österut.

Till stöd för sin talan har bolaget i huvudsak anfört följande. Bolaget kommer att behöva lägga ner sin verksamhet om detaljplanen genomförs eftersom en gata planeras där verksamhetslokalen nu är belägen. Planområdet är lokaliserat intill Natura 2000-området Bäcklösa. Enligt planen kan avståndet mellan tomtgräns och Natura 2000-området bli mindre än 10 meter, vilket medför risk för skador på rödlistade arter, bl.a. cinnoberbaggen, och strider mot kommunens riktlinjer. Det innebär avsteg från försiktighetsprincipen att lägga bostäder så nära Natura 2000-området. Den miljökonsekvensbeskrivning, MKB, som upprättats är bristfällig och borde ha innehållit en utredning om hur stora skyddszoner rödlistade arter behöver för att risk för skador inte ska uppstå över tid och en diskussion angående olika verksamhetsformers påverkan på Natura 2000-området.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att den äldre plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, ska tillämpas eftersom ärendet inleddes före den 2 maj 2011.

Vid prövning av en överklagad detaljplan har domstolen enligt 13 kap. 8 § ÄPBL att antingen fastställa eller upphäva antagandebeslutet i sin helhet, om inte kommunen medgett något annat. Något medgivande är inte aktuellt i målet. Som länsstyrelsen konstaterat är det således inte möjligt att göra ändringar i detaljplanen på sätt som klaganden föreslagit.

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning att detaljplanen inte kommer att innebära sådana olägenheter för klaganden att planen inte kan godtas och att kommunen har gjort en rimlig avvägning mellan motstående intressen. Domstolen finner inte heller skäl att ifrågasätta den miljökonsekvensbeskrivning som genomförts. Även i övrigt delar domstolen länsstyrelsens bedömning att det inte framkommit skäl att upphäva detaljplanen. Vad bolaget anfört föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV427)

Överklagande senast den 11 november.

Johan Rosén

Maria Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Johan Rosén, ordförande, och tekniska rådet Maria Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Susanne Kleman.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Annika Israelsson
Länsassessor
010 - 223 32 71

BESLUT

1(5)

2016-06-23

403-3664-16

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2016-07-27
MÅLNR: P 4477-16
AKTBIL: 3

Klagande rek+MB

EJSelenkonsult AB
Genetikvägen 11 B
756 51 UPPSALA

Överklagande av ett beslut att anta detaljplan för norra Bäcklösa i Uppsala kommun

BESLUT

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2016-07-27

Akt. *40* / *4477-L*
Aktbil. *2 3*

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Uppsala kommun beslutade den 25 april 2016, § 8, att anta detaljplan för norra Bäcklösa för att möjliggöra bebyggelse av 550 bostäder i form av flerfamiljshus, radhus, villor och kedjehus. Bebyggelsen tillåts vara två till sex våningar hög. Den högre bebyggelsen möjliggörs utmed Dag Hammarskjölds väg, Bäcklösavägen och Gottsunda allé. Syftet är också att skapa ett nytt parkområde med höga kvaliteter samt skapa en förskola i bostadsnära läge. Utmed vägförbindelsen Gottsunda allé mellan Gottsunda och Ultuna ges möjligheter att ha lokaler för verksamheter i bottenvåningen.

EJSelenkonsult AB har överklagat kommunfullmäktiges beslut och uppger bland annat följande. Bolaget har bedrivit forskningsverksamhet i lokaler vid Genetiska trädgården sedan 2002 kring Alzheimers och Parkinsons sjukdom. Den beslutade detaljplanen innebär ett svårt avbräck i forskningstempot, samarbeten samt medför ekonomiska konsekvenser för företaget. Det har framhållits att småskaliga företag med utvecklingspotential ska stödjas, men detaljplanen planerar att lägga en gata genom den laboratorielokal som bolaget nu hyr. Diskussioner har skett, men framförda synpunkter har inte beaktats utan istället har en ökning skett av antalet våningar jämfört med den ursprungliga planen. Man har höjt från tre våningar till fyra och fem våningar samt i den södra delen har man höjt från tvåvånings bebyggelse till punkthus om fem våningar. Samråd har alltså lett till att en icke önskvärd ökad byggnation föreslagits. Bolaget var inte upptagen som sakägare. Det berodde på avsaknad av utskick och missad möjlighet till samråd. Den 12 maj 2016 måste företaget hämta information hos registratören om beslutet. Efter kontakten kom kopia av beslutet med posten. Bolaget önskar att en skyddszon om minst 30 meter mellan tomtgränsen runt Natura 2000- området för nybyggnationen. Verksamhet nära Natura 2000 kräver omsorgsfull och tydlig bevarandeplan över tid samt noggrann kontroll av åtgärder vid områdets gränser. Det föreligger risk för påtaglig skada på Natura 2000-området. Enligt PBN 2014-00021 den 7 mars 2016 s 8 anges att MKB:n är samrådd med Länsstyrelsen som har godkänt innehållet. Planen har inte tidigare följt tidigare hänvisning i MKB i Länsstyrelsens beslut utan har gjort av-

POSTADRESS 751 86 Uppsala GATUADRESS Bäcklösa gränd 17

TELEFON 010-22 33 000 FAX 010-22 33 010

E-POST uppsala@lansstyrelsen.se WEBBPLATS www.lansstyrelsen.se/uppsala

2016-06-23

403-3664-16

steg från den, både 2014 och 2015. Praxis enligt EU-direktiv och svensk tillämpning är att beslut ska vila på en vetenskaplig, samlad och slutlig bedömning för verksamhet nära Natura 2000 i Norra Bäcklösa och Södra staden. Länsstyrelsen beslut gavs innan planförslaget ändrades och bör därför omprövas. Gatan ska dras cirka 10 meter österut för att undvika rivning av lokalen. Då kan arbetslokalen behållas. Vidare ska ett 30 meter skyddsavstånd mellan gränsen för Natura 2000 och byggnationen inrättas för att behålla framtida skydd av Natura 2000- området. Vidare ska informationsflödet om förslag och tagna beslut säkras, så att alla blir informerade i rätt tid. Sakägare ska inte behöva vända sig till registratören för information. Fler sakkunniga personer bör inkopplas i samrådsdiskussioner för att förbättra dialog och resultat.

MOTIVERING

Sedan den 2 maj 2011 gäller en ny plan- och bygglag (2010:900). Av övergångsbestämmelserna till denna lag framgår bland annat att äldre föreskrifter fortfarande ska gälla för ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011 och ärenden som avser överklagande av beslut i ett sådant ärende till dess ärendet är slutligt avgjort.

Beslut om planbesked meddelades den 30 juni 2009. Därigenom ska bestämmelserna i plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, tillämpas i detta ärende.

Inledningsvis kan anföras att Länsstyrelsen enligt 13 kap 8 § ÄPBL antingen kan fastställa eller upphäva ett antagandebeslut i dess helhet. Länsstyrelsen kan således inte med anledning av överklagandet göra ändringar i eller tillägg till planen eller pröva någon annan planutformning än den kommunen har antagit.

Klaganden har krävt, förutom att planen ska upphävas, att den ska ändras i vissa avseenden. Något kommunalt medgivande att ändra planen har inte lämnats. Länsstyrelsen kan således inte med anledning av överklagandet göra ändringar i eller tillägg till planen eller pröva någon annan planutformning än den kommunen har antagit.

Det nu aktuella planområdet omfattar del av fastigheterna Ultuna 2:23, 2:24 och 2:25 samt del av Valsätra 1:1. Det aktuella planområdet omfattas av flera detaljplaner, nämligen detaljplan biobränsleeldat Kraftvärmeverk Ultuna som vann laga kraft den 6 juli 2006. Genomförandetiden har löpt ut. Det finns en detaljplan för fortsättningen av Ultuna allé västerut, som vann laga kraft den 11 oktober 2012. Genomförandetiden för denna löper fortfarande. För del av Daghammarskölds väg som passerar planområdet finns en detaljplan från 2008. Planen möjliggör dels en möjlighet att bygga ut universitetet och dels utbyggnaden av en cirkulationsplats. Genomförandetiden har inte löpt ut. Anledning till att ny detaljplan görs innan genomförandetiden löpt ut är enligt kommunen att den planerade cirkulationsplatsen skulle påverka Björkallén negativt. För att bevara den behövde cirkulationsplatsen ändras. Planen gäller som detaljplan enligt övergångsbestämmelserna till plan- och bygglagen. För de detaljplaner där genomförandetiden för planen har löpt ut före-

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

3(5)

2016-06-23

403-3664-16

ligger därmed inte något formellt hinder för kommunen att ändra dessa. När det gäller detaljplaner där genomförandetiden fortfarande löper konstaterar Länsstyrelsen att de fastighetsägare som berörs inte har motsatt sig att planen ändras.

Planområdet är beläget i Bäcklösa, väster om Dag Hammarskjölds väg. Området avgränsas av en björkallé i norr, av Dag Hammarskjölds väg i väster, av Bäcklösa-bäcken i väster och av Gottsunda allé i söder. Planområdet omfattar cirka 7 hektar. Planen möjliggör bebyggelse av 550 bostäder i form av flerfamiljshus, radhus, villor och kedjehus. Bebyggelsen tillåts vara två till sex våningar hög. Den högre bebyggelsen möjliggörs utmed Dag Hammarskjölds väg, Bäcklösavägen och Gottsunda allé. Syftet är också att skapa ett nytt parkområde med höga kvaliteter samt skapa en förskola i bostadsnära läge. Utmed vägförbindelsen Gottsunda allé mellan Gottsunda och Ultuna ges möjligheter att ha lokaler för verksamheter i bottenvåningen.

Länsstyrelsen erinrar om att enligt 1 kap 2 § ÄPBL är det en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten. Med hänsyn härtill äger kommunen själv, inom vida ramar, att avgöra hur marken ska disponeras samt hur miljön ska utformas i den egna kommunen. Kommunen är inte bunden av tidigare uttalanden avseende ett aktuellt område eller en översiktsplan. En antagen detaljplan är resultatet av en politisk intresseavvägning, i vilken synpunkter tillgodoses i varierande omfattning. Stor vikt bör tillmätas de lämplighetsbedömningar som kommunen företagit.

Vid en överprövning av kommunens beslut att anta en detaljplan bör beslutet upphävas endast om kommunen i sin bedömning gjort en felaktig avvägning mellan motstående enskilda intressen eller motstående enskilda och allmänna intressen eller i de fall då kommunen förfarit felaktigt vid handläggningen av planärendet. Länsstyrelsens prövning i ett ärende avseende en överklagad detaljplan avser därför i allt väsentligt frågor som är av betydelse för de klagande i deras egenskap av sakägare eller boende, det vill säga frågor som rör klagandens enskilda intressen. Länsstyrelsen har således i ärendet att göra en avvägning mellan klagandens enskilda intressen, men samtidigt beakta kommunens handlingsfrihet när det gäller utformningen av planen.

Länsstyrelsen konstaterar att den aktuella planen inte står i strid med den för Uppsala gällande översiktsplanen.

Intill det planerade planområdet ligger Natura-2000 Bäcklösa (SE0201291). Enligt bevarandeplanen är syftet med skyddet av Bäcklösa att uppnå och bevara en gynnsam bevarandestatus för Västlig taiga och Trädklädd betesmark av fennoskandisk typ samt för arterna grön sköldmossa och cinnoberbagge. Grön sköldmossa växer på döda stammar och vedbitar av olika trädslag i frisk till fuktig barr- och blandskog. Cinnoberbagge påträffas främst i landskap med stor mängd gamla och grova aspar. Inom detta Natura-2000-område förekommer arten även på popplar som är närbesläktad med asp. Arten behöver kontinuerlig tillgång på nydöda aspar. Vidare

2016-06-23

403-3664-16

anges i bevarandeplanen för Natura 2000-området att hoten mot de ovannämnda arterna är skogsbruk, igenväxning och kraftiga gallringar som motverkar nyskapande av död ved. Av planbeskrivningen framgår att poppelallén väster om före detta Genetikcentrum kräver extra omsorg. Bebyggelse kommer inte anläggas i direkt anslutning till allén. Vidare kommer bebyggelsen utmed de sträckor där planområdet tangerar Natura 2000 området separeras genom en park. Länsstyrelsen har den 20 januari 2012 bedömt att den planerade bebyggelsen är tillståndspliktig enligt 7 kap 28 a § miljöbalken. Länsstyrelsen har 16 maj 2016, 404-3176-16 vid prövning enligt 11 kap 10 § PBL angående plan- och byggnadsnämndens i Uppsala kommun beslut att anta detaljplan för norra Bäcklösa beslutat att inte ta upp planen till prövning. Länsstyrelsen har således bedömt att exploateringen enligt detaljplanen går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning enligt bestämmelserna i miljöbalken och med hänsyn till Natura 2000-området Bäcklösa. Länsstyrelsen, i sin egenskap som myndighet som prövar överklagandet, finner inte att vad klaganden anfört utgör skäl att ändra denna bedömning.

Upplysningsvis kan konstateras att Akademiska hus ansökte om tillstånd att enligt 7 kap 28 a § miljöbalken att genomföra de åtgärder som den nu antagna detaljplanen innebär. Länsstyrelsen meddelade beslut om tillstånd enligt 7 kap 28 a § miljöbalken den 25 juni 2013, dnr 521-5369-12. Beslutet förenades med villkor om bland annat att åtgärderna ska utföras i huvudsak enligt vad som har angivits i ansökan och att byggåtgärderna inte får beröra Natura 2000-området och inte heller påverka allén mellan Genetikcentrum och Bäcklösainstitutionerna. Vidare föreskrevs att en kompensationsåtgärd ska genomföras, som innebär att kulverteringen ska tas bort i Bäcklösabäcken, så att bäcken rinner i ytläge.

Sammanfattningsvis finner Länsstyrelsen således att detaljplanen inte kommer att innebära sådana betydande olägenheter för klaganden att planen inte kan godtas, att kommunen har gjort en rimlig avvägning mellan motstående intressen, att kommunen i rimlig utsträckning beaktat kraven i 5 kap 2 § ÄPBL samt att det i övrigt inte har framkommit något om detaljplanens utformning eller om förfarandet som gör att detaljplanen inte kan godtas.

Överklagandet ska därför avslås.

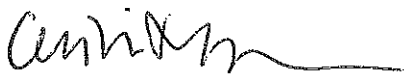
2016-06-23

403-3664-16

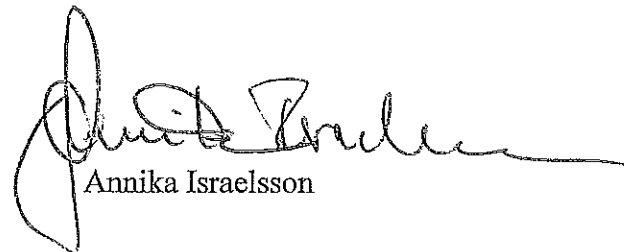
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas till Mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt, se bilaga.

Chefsjuristen Cecilia Magnusson har beslutat i detta ärende. Länsassessorn Annika Israelsson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också planhandläggaren Johanna Boman deltagit.

Cecilia Magnusson

Annika Israelsson

Kopia till:

Akten

Uppsala kommun, kommunledningskontoret, 753 75 UPPSALA

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.